

[Jens Foged.]

eksproprieres, finder vi, at der skal betales fuld erstatning, og vi finder, at det bør gælde ved alle ekspropriationer. Efter de nu foreslåede regler vil de, der får større dele af deres ejendom eksproprieret, blive beskattet, medens de, der får mindre dele eksproprieret, stadig undgår beskatning. Hvordan harmonerer det med kriteriet fuld erstatning? Fuld erstatning må være ensartede beløb for ensartede værdier. Man kan ikke ved skattelovgivning omgå grundlovens bestemmelser om fuld erstatning — eller kan man? Det kan godt være, at man juridisk kan forklare det korrekte heri, men det harmonerer ikke med menigmands opfattelse af, hvad man bør gøre.

Hvori består for øvrigt den højere visdom i først at tilkende en fuld erstatning og derefter hente et ikke uvæsentligt beløb tilbage til den samme kasse, som udbetalte den fulde erstatning, og — for at få det så uretfærdigt som muligt — at hente skat ved nogle ekspropriationer, men undlade at hente skat ved andre? Det er nogle spørgsmål, som finansministeren vil have vanskeligt ved at finde en rimelig forklaring på. Derfor burde bestemmelsen om den fulde erstatning for ensartede værdier være blevet stående, som den stod i den tidligere lov.

Når finansministeren viser sin „gode vilje“ — jeg sætter gode vilje i anbefølselstegn — ved at give henstandsordninger med betalingerne, dog mod sikkerhed, vil jeg gerne ligesom hr. Juul-Madsen have den højtærede finansminister til her i salen at give udtryk for, hvilken sikkerhed der vil blive krævet. Det er af betydning for andre lånemuligheder i ejendommen, hvor finansministeren vil placere sin sikkerhed, om det er ved en første prioritet i ejendommen, eller om den kan skydes ud til fordel for andre prioriteter. Det kan godt hindre nyetablede unge, hvis det skulle hælde sig, at statskrav kom ind på et forkert sted.

Staten vil have forrentning af beløbet, og vurderingen af, hvor lang tid der kan ydes henstand, er også finansministerens. Der er altså ikke i udvalget givet nogen ordentlig forklaring eller i det hele taget fremlagt en opstilling af, hvordan det vil kunne fungere. Henstanden er naturligvis en venlighed mod skatteyderne, men så er det heller ikke mere. Skatten hentes til sin tid. Henstandsord-

ninger er egentlig for mig at se et forsøg på at sløre en dårlig samvittighed. Finansministeren har ikke selv opfattelsen af, at det er helt korrekt. Det er mit indtryk, at finansministeren ved, at der er huller i det system, som han her står for. Det er yderligere en anledning til, at det hele dog fik lov til at ligge lidt længere.

Venstre accepterer naturligvis, at finansministeren under udvalgsarbejdet har lempet på procentsatsen for det skattefrie område fra 20 pct. til 30 pct., og hvis ministeren kunne have strakt sig til at acceptere de satser, som den tidligere regering gennemførte for kun ét år tilbage, så kunne vi have diskuteret forhøjelsen om beskatningsprocenten, men der var åbenbart ingen mulighed for at nå så langt. Jeg vil opfordre finansministeren til på ny at tage friløbet op til debat. Selv de 30 pct. er ikke et rimeligt friløb i mange tilfælde. Jeg ved godt, at der kan opstilles tilfælde, hvor det er rimeligt; specielt finder finansministeren det naturligvis rimeligt, når eksemplet med anskaffelsespris plus de tillæg, der må indregnes, bevirker, at der ingen skat er. Så siger finansministeren: dér kan I se, hvor rimeligt det er. Finansministerens begrundelse er altså, at det er rimeligt, når det ikke rammer, men i det tilfælde, hvor det rammer, da er det ikke nemt at få øje på det rimelige.

Særlig indkomstskat gælder jo mange indkomster af særlig karakter, og derfor er det mange borgere, der rammes, uden at provenuet er af væsentlig betydning i den store husholdning, som finansministeren står for.

Når finansministeren nu fastholder, at skatteyderens regnskabsår skal ligge til grund for beregningerne, så opstår der en ny uretfærdighed, idet nogle med regnskabsår begyndende f. eks. i maj måned allerede er inde under lovens krav, mens de, der følger kalenderåret, må vente med ikrafttrædelse til 1. januar 1973. Det vil sige, at naboer med forskellige regnskabsår vil blive behandlet forkælligt, selv om alle andre forhold i øvrigt måtte være ensartede. Det kan ikke være rimeligt. Når finansministeren ikke betænker sig på at øge administrationen med hensyn til genanskaffelse — jeg er da tilfreds med, at der bliver en genanskaffelsesregel trods alt — så er det ikke rimeligt at henvise til, at man ikke kan påtage sig